

OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 13:00 uur d.d. 15-05-2020 – 13:00 uur d.d. 18-05-2020

(IenW) | Met input van VWS, RIVM, J&V, BZ, FIN, BZK, IenW, OCW, SZW, EZK, LNV en Defensie

10.2e

NB: de ringen staan onderaan

Samenvatting

- Volgens de 25 veiligheidsregio's bleef afgelopen weekend op de meeste plekken in Nederland de drukte binnen de perken.
- De Telegraaf, NOS, AD en RTL Nieuws melden dat volgens Haagse bronnen de voorgenomen versoepelingen van de coronamaatregelen die gepland staan voor 1 juni door kunnen gaan. Zo zou er geen aanleiding zijn om de horeca niet beperkt te openen en starten middelbare scholen naar verwachting weer op.
- Verder is er in de media ruim aandacht voor de economische cijfers van het CBS, het LNV-nieuws dat in Nederland voor het eerst corona is vastgesteld bij drie katten en een hond, en de aanhoudende kritiek uit de cultuursector op steunpakket van 300 miljoen euro. RTL Nieuws meldt daarnaast dat Politie en handhavers vrezden voor gigantische verkeersdrukke in het pinksterweekend.
- Op VWS-gebied is er vandaag opvallend weinig coronanieuws in de ochtendkranten. Op IenW-gebied is er vooral aandacht voor het financiële schade voor het OV (4 miljard euro) en het ov-protocol.
- Tot slot is er in de media aandacht voor het nieuws dat vandaag in enkele Europese landen de coronamaatregelen versoepeld worden.

Karakterisering berichtgeving

- Media focussen op heropeningen en aanpassingen die gemeenten doen voor de '1,5 metersamenleving'. Zo nemen de vier grote steden maatregelen, komt het toerisme in Renesse heel langzaam op gang en is Madurodam weer open volgens het 'Nieuwe Normaal van de 1,5-meterattractieparken'.
- Naast de branches die open zijn is er ook aandacht voor de branches die 'snakken naar de heropening' zoals de horeca, strandtenten, bioscopen en sportscholen.
- Ook is er in het weekend veel aandacht voor de economische cijfers die het CBS afgelopen vrijdag naar buiten bracht. In de landelijke kranten en op rtv komt een scala aan economen voorbij die reageren op de cijfers. Terugkerende geluiden: Dit is nog maar het begin van de krimp, maar Nederland doet het beter dan de meeste EU-landen, onder andere door de intelligente lock down. Verschillende economen waarschuwen voor een crisis op de arbeidsmarkt.
- Daarnaast is er in het weekend veel aandacht voor de besmetting van een hond en drie katten met het coronavirus.
- Opvallend weinig aan VWS gerelateerd coronanieuws in de ochtendkranten vandaag. Trouw opent met 'Normaal' is het op school nog lang niet', Volkskrant focust op de presentatie van het tweede steunpakket. De Telegraaf kopt met 'Het is wel even wennen' over de maatregelen in diverse binnensteden.

SISOS (Slachtoffers - Identiteiten – Schade - Oorzaken - Scenario's)

Slachtoffers

- In Nederland sterven relatief veel mensen met een migratieachtergrond aan corona, volgens het CBS en de Universiteit van Amsterdam. Het gaat zowel om mensen met een westerse migratie achtergrond als een niet-westerse migratieachtergrond. Mogelijke verklaring is volgens het CBS dat deze mensen beroepen uitoefenen waarbij meer contact plaatsvindt.
- De groep arbeidsmigranten die in isolatie zat op een schip in Arnhem is weer hersteld, schrijft Omroep Gelderland. De 31 bewoners van een wooncomplex voor arbeidsmigranten in Velp werden twee weken geleden onder politiebegeleiding overgeplaatst op een schip.

Schade

- De daling van de consumentenuitgaven is nog nooit zo groot geweest, blijkt uit cijfers van het CBS over de eerste drie maanden van dit jaar.

- Peters (OV-NL): Schade ov loopt eind 2021 op tot 4 miljard euro
- CBR loopt meer dan €35 miljoen aan inkomsten mis
- Mobiliteitsbranche hard geraakt door coronacrisis

Scenario's

- Uit een peiling van Hart van Nederland blijkt dat 80 procent van de Nederlanders zich zorgen maakt over de economische gevolgen van de coronacrisis (31 procent hiervan heeft het over grote zorgen). Slechts 17 procent maakt zich nergens druk om. In totaal deden 5.279 mensen mee aan het onderzoek.
- Werk voor freelancers droogt op in de coronacrisis, blijkt uit een rondgang van BNR langs de grootste freelance-platforms. Vooral werk in de Finance HR, inkoop, tekst en vertaling blijft behoorlijk achter, in de media en cultuursector is het dramatisch. De IT en software-hoek gaan wel goed en de logistiek laat groei zien. Het platform freelance.nl ziet langzaam maar weer groei en verwacht dat het weer verder gaat aantrekken.

Informatiebehoefte

Versoepeling maatregelen

- De Telegraaf, NOS, AD en RTL Nieuws melden dat volgens Haagse bronnen de voorgenomen versoepelingen van de coronamaatregelen die gepland staan voor 1 juni door kunnen gaan. Zo zou er geen aanleiding zijn om de horeca niet beperkt te openen en starten middelbare scholen naar verwachting weer op.
- RTL meldt dat Politie en handhavers vrezen voor gigantische verkeersdrukte in het pinksterweekend.
- AD schrijft dat het Kabinet hoogstwaarschijnlijk met een 'remsysteem' komt als het coronavirus weer opblaait. Er wordt gedacht aan het ontwikkelen van een soort 'dashboard' vol data over of en hoe het virus zich verspreidt. De data zou bestaan uit het aantal opnames in ziekenhuizen en IC's, de gegevens van bron- en contactonderzoek door de GGD's na besmettingen en de ontwikkeling van de R0. Als er een opleving van het virus te zien is, moet het kabinet dan kunnen ingrijpen. Mogelijk zelfs per regio of met adviezen voor bepaalde sectoren of leeftijdscategorieën.

Volksgezondheid

- Op de social media kanalen van minister De Jonge, minister Van Rijn en de corporate kanalen van VWS komen vragen binnen van mensen die zich afvragen waar de GGD haar extra capaciteit vandaan haalt. Praktische vragen zijn er over: met hoeveel mensen je in de auto mag zitten, hoeveel mensen je thuis mag ontvangen en welke mogelijkheden er zijn om te sporten en of kinderen in het OV ook een mondkapje moeten dragen. Tegenstrijdige berichten komen er binnen over het testen, enerzijds willen mensen getest worden, anderzijds geven mensen aan dat de testen te laat komen. Zorgen zijn er over de tekorten aan mondkapjes, geneesmiddelen in apotheken en of een vaccin verplicht wordt of niet. Mensen zijn kritisch op het handelen van de overheid, zo wil men meer transparantie.
- Ruim veertig Nederlanders hebben zich aangemeld om zich vrijwillig te laten besmetten met het coronavirus. Met duizenden anderen willen ze op die manier de ontwikkeling van een vaccin versnellen.
- NOS meldt dat enkele duizenden patiënten die, met al dan niet bevestigde COVID-19, thuiszitten weken ziek blijven. Niet in alle gevallen kunnen de klachten als 'mild' worden bestempeld. Sommige mensen zijn al twee maanden ziek en hebben te kampen met blijvende vermoeidheid en een slechte conditie. Het RIVM geeft aan dat het op de agenda staat om te bespreken. Het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) noemt het 'een echt probleem'. Deze maand verschijnt een leidraad voor nazorg aan deze patiënten waarin ook revalidatietherapie een plek krijgt. Sommige patiënten vertellen dat hun werkgevers en arbodiensten hen onder druk zetten om weer te gaan werken onder verwijzing naar informatie op de RIVM-website.

Thuiswerken

- Ongeveer de helft van alle werkenden wil na de crisis vaker thuiswerken, blijkt uit een enquête van de Nationale Vacaturebank en Intermediair.
- Toezichthouder AFM waarschuwt, na een inventarisatie, dat thuiswerken bedrijven kwetsbaarder maakt voor het risico op het lekken van gevoelige informatie, bijvoorbeeld door het gebruik van onveilige apparatuur of communicatiekanalen.

Besmetting dieren

- Veel aandacht voor de bekendmaking door LNV dat voor het eerst corona is vastgesteld bij een hond in Nederland. Ook drie katten zijn besmet. "In alle gevallen zien we dat de huisdieren niet de mensen besmetten", maar wel andersom, zegt minister Schouten. Professor Wim van den Poel van de Universiteit Wageningen, expert op het gebied van virusoverdracht tussen dier en mens, waarschuwt dat een besmetting door een huisdier daarmee niet is uitgesloten.

Onderwijs

- In Trouw aandacht voor de zorgen onder studenten door de coronacrisis. Deze zorgen gaan over eenzaamheid, de invloed van de crisis op de voortgang van de studie en de toekomst. Studenten met een migratieachtergrond en die met een beperkt sociaal netwerk lijken het kwetsbaarst.

Internationaal

- BZ meldt dat Nederlanders die vastzitten in Marokko aandacht blijven vragen voor hun situatie en dat diverse minder bekende buitenlandse nieuwsbronnen koppen met "Netherlands advises singles to find a sexual partner during isolation".
- De EU wil een internationaal, onafhankelijk en wetenschappelijk onderzoek naar de vraag hoe het coronavirus is overgesprongen van dier naar mens. Europese leiders roepen China op mee te werken.
- De Britse regering trekt 131 miljoen pond uit om een vaccinfabriek sneller te laten openen. De faciliteit moet volgens de planning in de zomer van het volgend jaar in bedrijf zijn.
- Onderzoekers in Hongkong hebben hamsters ingezet om te testen hoe effectief mondmaskers zijn in de strijd tegen het coronavirus. Ze stelden vast dat de diertjes veel minder vaak besmet raakten als dergelijke beschermingsmiddelen worden gebruikt.
- Uit nieuw onderzoek van Belgische wetenschappers blijkt dat de antistoffen van lama's mogelijk bruikbaar zijn tegen Covid-19. Ze zouden zomaar kunnen lijden tot een effectief vaccin tegen het nieuwe coronavirus.
- De verplichting om in Spanje mondkapjes te dragen, wordt uitgebreid. Dat heeft de minister van Volksgezondheid bekendgemaakt. Tot nu toe moesten mensen in het land alleen in het openbaar vervoer een mondkapje dragen. Dat wordt nu uitgebreid tot de volledige openbare ruimte. Later volgen meer details over wat dat precies inhoudt en per wanneer de verplichting ingaat.

Spoor/OV

- Volgens De Telegraaf ontstaat er een 'wirwar' aan mondkapjes in het OV nu medewerkers een professioneel geproduceerd niet-medisch mondkapje moeten dragen, terwijl reizigers zelf een mondkapje mogen maken.

Economie

- Grote opticiens als Specsavers, Pearle en Eye Wish, beschuldigd van belastingontwijking, hebben inmiddels ook staatssteun aangevraagd, meldt Volkskrant.
- NL actief en Koninklijke Horeca Nederland (KHN) luiden vrijdag opnieuw de noodklok. De brancheorganisaties pleiten voor een extra steunpakket. Volgens KHN moet anders twee derde van de horecaondernemers zijn deuren per 1 juli sluiten. Ook de passagiersvaart in Nederland vraagt om een noodfonds. De ballonvaartsector wil in aanmerking komen voor de TOGS-regeling.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Algemeen

- Op de meeste plekken in Nederland bleef de drukte op straat dit weekend binnen de perken, zeggen de 25 veiligheidsregio's. Wel waren er uitzonderingen, zoals zondag in het centrum van Venlo en bij de Designer Outlet Roermond.
- We houden ons minder goed aan de coronaregels, zo blijkt uit een niet-representatieve peiling van het AD. Bijna 35 procent van de respondenten zegt inmiddels een van de maatregelen te hebben losgelaten, zo'n 90 procent ziet bij mensen in de omgeving een lichte tot sterke verslapping. De maatregel die we het meest loslaten is 'maximaal drie personen op bezoek'.

Economie/arbeidsmarkt

- Een groot deel van de strandtenten in Scheveningen en Kijkduin wil vanaf woensdag weer strandbedden uitzetten en toiletbezoek faciliteren. Dat laten de Vereniging van Strandexploitanten Scheveningen, de Zuider Strand Vereniging en KHN Den Haag zondagmiddag in een brief weten aan de gemeente Den Haag. De gemeente zegt de persconferentie van het kabinet aanstaande dinsdag af te wachten.
- In verschillende gemeenten krijgen horecazaken meer ruimte om hun terrassen uit te breiden. Straten en pleinen worden autoluw gemaakt om hiervoor ruimte te bieden. Dat leidt soms tot ergernis van andere ondernemers. Verschillende gemeenten zeggen geen belasting te zullen innen voor het gebruik van terrassen.
- Veel attractieparken openen weer voorzichtig hun poorten. De belangstelling is groot: de Efteling is tot en met Pinksteren volgeboekt. Volgens Kees Klesman, directeur van de Club van Elf, hebben attractieparken 140 miljoen euro omzet gemist. Onder de 1,5-meterregel draaien sommige parken op 20 tot 30% van hun capaciteit. "Daar moet compensatie voor komen."
- Vakbond FNV is huiverig over de initiatieven van werkgevers om met temperatuurmetingen een veilige werkvloer te creëren. De vakbond ziet veel risico's op het gebied van privacy. VNO-NCW en MKB-Nederland benadrukken dat temperatuurmetingen gewoon kunnen plaatsvinden onder duidelijke voorwaarden en in lijn met de privacywetgeving
- Minister Koolmees wil vakbonden een grotere rol geven bij collectief ontslag, meldt de Telegraaf. De vakbonden stemmen in ruil daarvoor in met het schrappen van de huidige ontslagboete. Volgens een ingewijde zoekt de minister aansluiting bij de Wet melding collectief ontslag. Daarin is geregeld dat ondernemers overleggen met bonden als ze twintig of meer werknemers willen ontslaan. De vraag is echter hoe de minister de vakbonden meer zeggenschap gaat geven dan nu al in de wet geregeld is. Woensdag presenteert Koolmees zijn tweede noodpakket.
- Bernold Nieuwesteeg en Bram Eidhof (InvestMens) vinden dat het na inkomensondersteuning tijd wordt voor 'transitieondersteuning'. Hoe langer deze crisis duurt, hoe duidelijker het wordt dat sommige sectoren extreem krimpen en anderen extreem groeien. Daarom is het goed de inkomensondersteuning deels te vervangen door 'transitie-ondersteuning' en het omscholingsproces versnellen.
- Veel werknemers worden inmiddels weer door hun werkgever gevraagd om naar het werk te komen, ook als zij thuis kunnen werken, ziet vakbond CNV. Arbeidsjurist Pascal Besselink zegt dat werkgevers niet mogen eisen dat werknemers nu op de werkvloer verschijnen, tenzij de werkgever daar hele goede redenen voor heeft. De FNV heeft nog geen meldingen binnen.
- Werkgevers en werknemers staan positief tegenover thuiswerken. Ongeveer de helft van alle werkenden wil na de crisis vaker thuiswerken, blijkt uit onderzoek van de Nationale Vacaturebank en Intermediair.
- D66 en GroenLinks willen van thuiswerken een wettelijk recht maken. Ze gaan daartoe een initiatiefwet voorbereiden in de Tweede Kamer.
- De SP wil dat in de publieke sector veel meer banen worden gecreëerd, omdat die van waarde zijn voor de samenleving. Ook pleit de SP voor het behoud van de ontslagboete in het tweede noodpakket.
- Een half miljoen Nederlanders krijgt dit jaar geen vakantiegeld uitbetaald vanwege de coronacrisis. Vakbond CNV concludeert dat op basis van onderzoek onder 1700 leden. De bond roept werkgevers op dit alleen in overleg te doen. Loon inhouden zonder toestemming van de medewerker mag niet.
- Veel bedrijven nemen maatregelen om coronabesmettingen op de werkvloeren te voorkomen. Sommigen controleren medewerkers bij de ingang op koorts of temperatuurverhoging, anderen laten medewerkers echt testen. FNV is huiverig en vindt dat temperatuurmetingen alleen moeten worden toegestaan zijn als een bedrijfsarts deze uitvoert. Daarnaast ziet bond risico's op het gebied van privacy.
- Het CDA dient een motie in waarbij gepleit wordt voor meer productie uit de maakindustrie in Nederland. Volgens de partij zijn deze bedrijven heel belangrijk voor de innovatie en werkgelegenheid in ons land.

Kwetsbare groepen

- De coronacrisis heeft grote sociale gevolgen in Nederland, met name voor jongeren, ZZP'ers en flexwerkers. Ze dreigen in financiële problemen te komen. Dat is een van de conclusies van de Tijdelijke Werkgroep Sociale Impact die haar bevindingen aan het kabinet heeft overhandigd.
- Wederom aandacht voor 'coronadrukte' bij voedselbanken. Er kloppen steeds meer mensen aan bij de voedselbank en dat terwijl er tegelijkertijd minder voedsel binnenkomt. Om te zorgen dat voedselbanken kunnen blijven helpen, springen sommige gemeentes bij met subsidies.

Pensioenen

- De Telegraaf kopt dat de heikele kwesties rondom pensioenen nog op tafel liggen. In de komende twee, drie weken moet de uitwerking van het pensioenakkoord rond zijn. Het blijft spannend tot op het laatst. „De belangrijke kwesties blijven tot op het laatst op tafel liggen.” Komen er kortingen?

Wonen en bouwen

- Door aardbevingen getroffen Groningers zijn kritisch op de overheid omdat financiële hulp daar nog steeds uitblijft en anderen met de lock down wel heel snel hulp ontvangen.
- Uit een FNV-enquête blijkt dat een derde van de werknemers in de bouw zich niet kan houden aan de anderhalve meter. Met name bij kleine bouwbedrijven is dat het geval. De FNV vraagt de Inspectie SZW te controleren en te handhaven.

Cultuur

- De wethouders van de vier grote steden waarschuwen dat cultureel erfgoed onomkeerbaar dreigt te verdwijnen. Zij dringen er in een open brief bij het kabinet op aan om de cultuursector te redden. Zij stellen dat het Rijk geld moet vrijmaken omdat de gemeenten niet genoeg reserves hebben.

Onderwijs

- Middelbare scholen gaan tot de zomer maar beperkt open. Dat meldt Trouw op haar voorpagina na raadpleging van acht grote schoolbesturen, verantwoordelijk voor in totaal 141 middelbare scholen. Vrijwel alle scholen blijven straks online onderwijs geven. De scholen worstelen met de 1,5 meterregel. Op de meeste scholen kan daardoor maar een kwart van de leerlingen tegelijk naar school. Dat levert dilemma's op, want een docent kan niet vier keer dezelfde les geven.

Onderwijs en kinderopvang

- RTL 4 Nieuws heeft aandacht voor de oproep van ouders en van brancheverenigingen in de kinderopvang om de scholen weer helemaal te openen. Dat kinderen nog niet voltijds naar school gaan zorgt voor problemen bij de kinderopvang en ouders die daardoor nog steeds niet kunnen werken.

Defensie

- De internationale herdenking van D-day op 6 juni is dit jaar afgelast vanwege het coronavirus.
- De burgemeester van Nunspeet heeft contact gelegd met Defensie om meer inzicht te krijgen over de gevolgen van posttraumatische stressstoornis n.a.v. de zelfmoord van een zorgmedewerker die werkzaam was op een corona-afdeling.
- Defensie produceert hulpstukken voor medische apparatuur middels een 3D-printer voor de strijd tegen het coronavirus in het Caribisch gebied.

Internationaal

- Volgens een artikel in de Volkskrant is de Communistische Partij van China niet bereid om fouten in de strijd tegen het coronavirus boven het lokaal niveau te erkennen en daarom zal het de oproep van Australië tot een onafhankelijk onderzoek hoogstwaarschijnlijk negeren.

Spoor/OV

- Vakbonden tevreden met ov-protocol, maar beducht op details

Betekenisgeving

Reacties op aanpak Nederlandse overheid

- Het kabinet komt waarschijnlijk volgende week met een nieuw steunpakket voor bedrijven en werknemers. Een groot verschil met het eerste: bedrijven die geld krijgen om de lonen door te betalen mogen waarschijnlijk toch mensen ontslaan. Nu mag dat nog niet. Een logische stap, stellen economen Mathijs Bouman en Daan Ballegeer in het FD. Lag de focus aanvankelijk bij behoud van werkgelegenheid, nu staat het veiligstellen van economische bedrijvigheid centraal, zelfs als daar minder mensen voor nodig zijn.
- Waarschijnlijk enkele duizenden ondernemers die in België wonen maar in Nederland hun zaak hebben, vallen tussen wal en schip. CDA-Europarlementariër Jeroen Lenaers vindt de opstelling van het

Nederlandse kabinet hierbij bizar. De grote vraag is of de (Tozo) regeling echt een bijstandsuitkering is waarvoor het woonlandbeginsel moet gelden, hij vraagt de Europese Commissie om een oordeel.

- D66 en CU vinden dat evenementen die binnen de coronavoorschriften passen, niet langer worden moeten verboden. Voor bijvoorbeeld een drive-inbioscoop kan best een uitzondering worden gemaakt, vinden de partijen. "We vragen het kabinet om te kijken naar wat wél mogelijk is", zegt Tweede Kamerlid Rutger Schonis (D66). Creatieve ideeën voor bijvoorbeeld drive-inbioscopen "moeten we in deze crisis juist aanmoedigen in plaats van verbieden", stelt zijn CU-collega Eppo Bruins. De twee coalitiepartijen wijzen erop dat zulke evenementen in Duitsland en Denemarken wel zijn toegestaan. Ook in Nederland moeten burgemeesters een uitzondering kunnen maken, vinden ze.
- Het bron- en contactonderzoek van de GGD's is te vrijblijvend en voldoet niet aan internationale standaarden. Dat zeggen kritische experts tegen Nieuwsuur. Wim Schellekens (oud-hoofdinspecteur IGJ) pleit voor een meer dwingend advies aan contacten van een besmet persoon om direct in quarantaine te gaan. Wanneer dit advies te vrijblijvend blijft ligt er volgens Schellekens een 2e golf op de loer, met alle gevolgen voor de zorg van dien. Epidemioloog Arnold Bosman sluit zich aan bij een meer directieve manier van advies.

Politiek/EU

- De eensgezindheid over de aanpak van de coronacrisis is volgens het FD inmiddels aardig verdampt. Krap twee maanden geleden kon iedereen zich nog vinden in de aanpak, maar nu wordt alles weer politiek. Aankomende verkiezingen maken dat partijen eerder geneigd zullen zijn de verschillen uit te vergroten dan het compromis te zoeken in deze complexe vervolgfase.
- NRC is in het redactioneel commentaar kritisch over de houding in de politiek over de oplopende achterstand in de rechtspraak. De krant stelt dat zowel politiek als bestuurlijk initiatief op dit gebied uitblijft.
- De Italiaanse ambassadeur in Nederland heeft een opiniestuk in het FD geschreven. Hij wijst Nederland op de voordelen van het lidmaatschap en dat deze voordelen makkelijk verloren gaan in een zwakke EU. Volgens BZ is het niet de eerste keer dat een ambassadeur zich in een Nederlandse krant richt tot het publiek tijdens de Corona crisis.
- D66-voorzitter Rob Jetten vindt dat het kabinet een andere koers moet gaan varen in Brussel en het regeerakkoord moet daarvoor worden opengebroken. Een transferunie ziet hij als een mogelijkheid.
- In de Telegraaf gaat het over het niet rekenen op de EU in tijden van crisis. In het artikel komen de zwakke punten van de EU aan bod tijdens de corona crisis.

Privacywet

- De burgemeesters van Nunspeet en Zwartewaterland stellen zaterdag in het Reformatorisch Dagblad dat de doorgeslagen privacywet extra doden heeft gekost. Verpleeghuizen raakten mensen besmet en gingen dood, maar ze mochten dat niet naar buiten brengen.

Spoor/OV

- FNV Spoor noemt gezondheidsmaatregelen NS 'ondoordacht'
- Online is er kritiek op de NS. De assistentieverlener mag mensen met een beperking en hun hulpmiddel niet meer aanraken.

Onderwijs

- De plannen voor een tijdsslot van 11.00 tot 15.00 uur waarbinnen studenten met het OV zouden mogen reizen zijn niet in goede aarde gevallen bij Geert ten Dam, de voorzitter van het College van Bestuur van de UvA. Zij geeft haar reactie zaterdag bij *Nieuwsuur*. In de anderhalvemetersamenleving betekenen die plannen volgens haar dat er nog maar vijf procent van de onderwijsactiviteiten kan worden gerealiseerd.
- Plaatst *Volkscrant* een commentaar dat uitgaat van de strekking dat als het kabinet investeert om in het onderwijs de achterstanden weg te werken (244 miljoen), dat MBVOM kinderen tekort doet door tot de zomer de leerplichtambtenaren niet op de ouders die hun kinderen thuishouden af te sturen.

Meer steun voor cultuursector

- Theaterproducent Albert Verlinde vertelt bij Beau dat de sector wacht op nieuwe maatregelen van het kabinet. Verlinde is verontwaardigd over de 300 miljoen steun van OCW die alleen naar de clubs gaat die toch al subsidie krijgen. Inmiddels zijn hij en de vrije producenten in contact met EZK. "Het is gewoon business." "De cultuurwereld presenteert zich in de coronacrisis meer dan ooit als een speler van economische betekenis", stelt De Volkskrant.
- De wethouders cultuur van de vier grote steden doen in een open brief op de website van de Volkskrant een dringend beroep op het kabinet om de cultuursector te redden. "Analyses van de culturele sector in de vier grote steden laten een verlies zien van 114 miljoen euro tot 1 juli 2020."
- De gedeputeerde Cultuur en Erfgoed en wethouders van Noord-Hollandse gemeenten stuurden een brandbrief dat er ook steun moet gaan naar regionale en lokale instellingen
- In *NRC* een artikel waarin Henriëtte Post, directeur van het Fonds Podiumkunsten ingaat op wat subsidie betekent voor de sector. Post benoemt dat er nu minder geld is te verdelen en het daardoor harde keuzes zal moeten maken.

Defensie

- De Israëlische veiligheidsindustrie ziet door de coronacrisis nieuwe exportkansen voor oorlogstechnologie, met name surveillance-technologie.

Economische gevolgen

- Verschillende economen reageren op de CBS-cijfers die vrijdag naar buiten kwamen. Zo kromp de economie in het eerste kwartaal met 1,7%. Terugkerend geluid is dat het de komende kwartalen nog veel slechter wordt, maar dat Nederland het, vergeleken met omringende landen, nog best goed doet. Dat heeft onder andere te maken met de 'intelligente lock down'. Er wordt gewaarschuwd voor een crisis op de arbeidsmarkt. Als de steun stopt, dan zal de werkloosheid ineens hard stijgen.
- Econoom Sandra Phlippen van ABN Amro maakt zich zorgen over het te grote optimisme. "Er is overal de neiging om te snel te gaan. Bij beleidsmakers en consumenten." Als er daarna toch weer een stapje terug moet worden gedaan, dan is schadelijk voor het vertrouwen. Econoom Barbara Baarsma zegt in talkshow M dat er een heroverweging moet plaatsvinden in de balans tussen gezondheidsbaten en economische kosten.
- Ruim 80% van de Nederlanders maakt zich zorgen over de economische gevolgen van de coronacrisis, blijkt uit onderzoek van Hart van Nederland.

Landbouw

- De actie van een boze aardappelteler die haar aardappelen bij supermarkt Deen dumppte, omdat de supermarkt aardappelen uit het buitenland verkoopt, zorgt voor aandacht in verschillende media. Aardappelboeren zijn ziedend dat supermarktketens Israëlische aardappels in de winkel hebben liggen, terwijl bij de akkerbouwers zelf tonnen piepers liggen te verpieteren in de koelcellen. Directeur André Hoogendijk van brancheorganisatie BO Akkerbouw: "Als teler heb je zelf een schuur vol, en in de supermarkt zie je aardappelen uit Israël liggen. Dat is wrang."

Zorg

- De 1,5 metersamenleving heeft voor twee medisch specialisten uit Twente lang genoeg geduurd. Overheid en media maken mensen onnodig bang, zeggen ze in het AD. Het coronabeleid is volgens de specialisten te veel gebaseerd op aannames en onzekerheden en is voorbijgegaan aan allerlei sociaal-maatschappelijke en economische gevolgen.

Sport

- Eric Gudde (directeur betaald voetbal KNVB) kan zich voorstellen dat na augustus de bekerfinale tussen Feyenoord en FC Utrecht toch wordt gespeeld. Het duel zou voornamelijk om de sportieve eer moeten gaan. Gudde denkt dat in Nederland in september mogelijk competities zonder publiek kunnen worden gespeeld.
- Sportscholen komen met alternatieven om sporten mogelijk te maken; zoals buiten sporten op anderhalve meter afstand. Er is grote onvrede in de branche met o.a. kritiek op minister Van Rijn die ten onrechte de sportscholen dicht wil houden.

Wie is getroffen? (1^e ring)

Wie is betrokken? (2^e ring)

Wie voelt zich betrokken? (3^e ring)

- Nederlanders besmet en/of geïsoleerd in gebieden getroffen door COVID-19
- (niet-corona)patiënten, medewerkers en bezoekers van gesloten Nederlandse verpleeg- en ziekenhuizen
- Nederlandse en internationale bedrijfsleven getroffen door gevolgen van het virus of door maatregelen
- Jongeren die weer (op afstand) mogen sporten
- Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders
- Werknemers en klanten van getroffen bedrijven
- Zorginstellingen en personeel
- Organisaties met getroffen medewerkers/studenten
- Huizenbezitters
- Consumenten
- Sportbonden en -verenigingen
- Ouderenfondsen en -bonden
- Onderzoekers die naar een vaccin zoeken
- Algemeen publiek
- Politici
- Politiek commentatoren
- Tech-experts en -journalisten